ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ - ਸਬਦ ੨੬

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਜਪੁ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੫

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥
ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥
ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥
ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥
ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥
ਊਚੇ ਉਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥
ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥
ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥

ਸਾਰ: ਅਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਬੇਅੰਤ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਇੱਛਾ ਮੋਜੂਦ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਚਾਈ ਅਸੀਂ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਅਸੀਮ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੀਆਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ, ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਰੀ, ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ। ਦਵੈਤ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ, ਅਗਿਆਨੀ ਮਨ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਅਸੀਮਤਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਹਰ ਥਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਵਡਿਆਈਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥

ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਬਾਰੇ ਉਚਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਬੇਅੰਤਤਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਉਚਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੇਅੰਤਤਾ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜਦੋ-ਜਹਿਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥

ਪਰ, ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਅਣਡਿਠ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਅਸੀਮਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ।

ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥

ਜਿੰਨਾ ਕੋਈ ਅਸੀਮਤਾ ਬਾਰੇ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਓਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਬਾਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥

ਨੇਕ ਜਨ ਉੱਚੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਹਨ।

ਊਚੇ ਉਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਭਲੇ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਪੱਧਰ ਚਿੰਤਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥

ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣਵਾਨ ਵਿਰਲੇ ਹਨ।

ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਗੁਣਵਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਉੱਚੀ ਅਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹਨ।

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥

ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਤੋਂ ਗਿਆਤ ਹਨ।

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥

ਨਾਨਕ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (੨੪)

ਤੱਤ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਬੇਅੰਤਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਹੋਂਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੇਕ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਬੇਅੰਤ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰੀਰਕ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਸਾਨੂੰ ਸੀਮਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਚਿੰਤਨ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਅਸੀਮਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮੂਲ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
Oneness In Diversity Research Foundation
ਵੈੱਬਸਾਈਟ**:** **OnenessInDiversity.com**
ਈਮੇਲ**: onenessindiversityfoundation@gmail.com**